

депутация, състоеща отъ К. Величковъ, Ив. Ев. Гешовъ, И. Груевъ, Т. К. Кесяковъ, д-ръ Мирковичъ, Д. Наумовъ, Хр. Павловъ, М. Поповъ, М. Савовъ и д-ръ Стоиловъ на 16 октомври ги обиколи всички, съ изключение на турцитѣ, и имъ поднесе единъ мемоаръ. Като съобщава на лордъ Солзбери текста на тоя мемоаръ и своитѣ впечатления отъ това посѣщение, английскиятъ членъ на комисията, съръ Хенри Дрѣммондъ Уолфъ, надълго разправя, какъвъ разговоръ той ималъ на английски съ мене, когото той нарича главния ораторъ (the principal spokesman) на депутацията. „Азъ казахъ на г. Гешова, пише английскиятъ комисаръ, че доколкото можахъ да разбера отъ неговитѣ забѣлѣжки, цѣльта на прошеніето е отмѣненіето на берлинския договоръ. Ако това е така, азъ трѣбва веднага да кажа, че не съмъ компетентенъ да разисквамъ подобенъ въпросъ, нито пъкъ комисията може да стори това. Нашата длъжностъ е да изработимъ единъ проектъ за управлението на областта вътрѣ въ рамкитѣ на договора. Текстътъ на тоя актъ ни дава възможностъ да дадемъ на източно-румелийското население пълна гаранция за неговото благосъстояние, и азъ вѣрвамъ, че желанието на моитѣ колеги е да направятъ всичко възможно въ полза на това население.“¹

Тѣй ни говори дѣйствително първиятъ английски комисаръ, но неговитѣ дѣла и дѣлата на неговитѣ колеги отпослѣ не потвърдиха тия негови думи. Интереситѣ на грамадното мнозинство отъ това население, въ чиято полза той ужъ щѣше да работи, щѣха да бждатъ безцеремонно потѣпкани, ако да не бѣха нашитѣ енергически протести и благотворната помощ на руситѣ. Тия протести и тая помощ бѣха особено полезни за насъ по извѣстни жизнени питания, по нѣкои отъ които се е писало, а по нѣкои не — като по въпроса за употреблението на езицитѣ, по оня за състава на Областното събрание и постоянния му комитетъ, по оня за

делегация, състоеща отъ българския митрополитъ и г. г. Гешовъ, Груевъ, Стоиловъ и Искровъ, всички видни членове на крайната българска партия (ultra bulgarian party) въ Румелия. (Стр. 25 Синя книга Turkey 1878, № 9, 1).

¹ Френскиятъ текстъ на тоя нашъ мемоаръ и докладътъ на Sir H. Drummond Wolff сж помѣстени въ Синята книга Turkey № 9, 1879, а българскиятъ текстъ въ в. М а р и ц а № 34.